

Gemensamt konsumentskydd i EU

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2013/14:15 Gemensamt konsumentskydd i EU. I propositionen föreslår regeringen ändringar i bl.a. konsumentköplagen, lagen om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, distans- och hemförsäljningslagen och marknadsföringslagen för att genomföra ett EU-direktiv om konsumenträttigheter i svensk rätt. Förslagen syftar till att stärka konsumentskyddet vid avtal som ingås på distans och utanför affärslokaler.

Regeringens förslag innebär bl.a. att ångerrätt införs för konsumenter som ingår avtal på offentliga platser som gator, köpcenter och badstränder. Tydliga regler föreslås också om vilken informationsskyldighet näringsidkaren har vid ingående av avtal på distans och utanför affärslokaler. Vid distansavtal som ingås på en näringsidkares webbplats föreslås även att konsumenten endast ska vara bunden om han eller hon uttryckligen har gått med på att betala för varan eller tjänsten.

I propositionen föreslås vidare att konsumentskyddet i vissa avseenden ska stärkas för alla konsumentavtal, dvs. även avtal som ingås i butik. Ett avtalsvillkor som innebär att konsumenten är hänvisad till ett betalnummer för telefonkontakter med näringsidkaren efter det att ett avtal ingåtts ska anses oskäligt.

Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 13 juni 2014.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag med några språkliga justeringar och en lagteknisk anpassning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Direktivet om konsumenträttigheter	4
Utskottets överväganden	6
Gemensamt konsumentskydd i EU	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	33

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Gemensamt konsumentskydd i EU

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932) med den ändringen att 13 och 43 §§ får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3,
 2. lag om ändring i lagen (1991:351) om handelsagentur med den ändringen att 22 § får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3,
 3. lag om ändring i lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden,
 4. lag om ändring i distans- och hemförsäljningslagen (2005:59),
 5. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
 6. lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486),
 7. lag om ändring i konsumentkreditlagen (2010:1846),
 8. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) med den ändringen att 39 kap. 5 § får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:15 punkterna 1–8.

Stockholm den 28 november 2013

På civilutskottets vägnar

Veronica Palm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Veronica Palm (S), Nina Lundström (FP), Oskar Öholm (M), Carina Ohlsson (S), Marta Obminska (M), Hillevi Larsson (S), Margareta Cederfelt (M), Jonas Gunnarsson (S), Ola Johansson (C), Yilmaz Kerimo (S), Jessika Vilhelmsson (M), Jan Lindholm (MP), Roland Utbult (KD), Markus Wiechel (SD), Marianne Berg (V), Thomas Finnborg (M) och Lars Eriksson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och rådet antog den 25 oktober 2011 ett nytt direktiv (2011/83/EU) om konsumenträttigheter. Genom direktivet upphävs tidigare direktiv om hem- och distansförsäljning från 1985 respektive 1997. Dessutom ändras direktivet om oskäligen villkor i konsumentavtal från 1993 och direktivet om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier från 1999.

I kommissionens regi har tre möten hållits om genomförandet av direktivet. Överläggningar om tolkningen och genomförandet av direktivet har dessutom hållits med företrädare för berörda departement i övriga nordiska länder.

Som ett led i genomförandet utarbetades i Justitiedepartementet departementspromemorian Gemensamt konsumentskydd i EU (Ds 2013:15). Promemorian har remissbehandlats.

Civilutskottet hade den 16 december 2008, den 20 april 2010, den 30 november 2010 och den 26 april 2011 överläggningar med företrädare för regeringen om direktivförslaget.

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen antar de förslag till ändringar i bl.a. konsumentköplagen (1990:932), lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, distans- och hemförsäljningslagen (2005:59) och marknadsföringslagen (2008:486) som har lagts fram i propositionen. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Direktivet om konsumenträttigheter

Direktivet om konsumenträttigheter spannar över ett stort område. Huvudsakligen regleras avtal om konsumentköp och konsumenttjänster som ingås på distans eller utanför affärslokaler. Men direktivet innehåller också artiklar som gäller oavsett på vilket sätt ett avtal ingås. Det gäller exempelvis vissa artiklar om oskäligen avtalsvillkor. Direktivet är ett s.k. fullharmoniseringsdirektiv. Det innebär att medlemsstaterna inte får behålla eller införa bestämmelser i nationell lag som skiljer sig från vad som föreskrivs i direktivet.

Syftet med direktivet är dels att åstadkomma ett konsumentskydd som ligger på en hög nivå, dels att bidra till att den inre marknaden fungerar tillfredsställande. Bakgrunden till direktivet är att allt fler människor handlar varor och tjänster på distans, framför allt via internet, och inte sällan

från utlandet. Samma regler kommer i och med direktivet att gälla i alla EU-länder, vilket gör det enklare för både konsumenter och näringsidkare att veta vad som gäller vid köp av varor och tjänster både i hemlandet och i andra länder inom unionen.

Utskottets överväganden

Gemensamt konsumentskydd i EU

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med några språkliga justeringar och en lagteknisk anpassning.

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen ändringar i bl.a. konsumentköplagen, lagen om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, distans- och hemförsäljningslagen och marknadsföringslagen för att genomföra direktivet om konsumenträttigheter i svensk rätt. Regeringen anför att direktivet bör genomföras på ett sådant sätt att direktivets konsumentskydd säkert uppfylls. Samtidigt är det viktigt att avgöra i vad mån nya regler också ska gälla för konsumentavtal som faller utanför direktivets tillämpningsområde. Genomförandet måste anpassas till den terminologi och systematik som finns i den svenska konsumentlagstiftningen.

Regeringen konstaterar att det i svensk rätt inte finns någon generell konsumentlag som är tillämplig på alla typer av konsumentavtal och som dessutom innehåller så många olika typer av bestämmelser som finns i direktivet. Genomförandet av direktivet kommer därför att påverka flera lagar. Det nya direktivet innehåller huvudsakligen bestämmelser om distansavtal och avtal utanför fasta affärslokaler. Distans- och hemförsäljningslagen är därför central vid genomförandet av direktivet. I och med att begreppet hemförsäljning utmönstras ur distans- och hemförsäljningslagen bör lagen byta namn och struktureras om.

Regeringens förslag innebär i huvudsak följande. Distans- och hemförsäljningslagen ska byta namn till lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler. Med avtal utanför affärslokaler avses t.ex. avtal som ingås vid gatuförsäljning. Sådana avtal ska alltså omfattas av lagen.

Liksom den nuvarande regleringen i distans- och hemförsäljningslagen omfattar direktivet avtal om överlåtelse och upplåtelse av lös egendom samt tjänsteavtal. Flera typer av avtal är undantagna från direktivets tillämpningsområde. I den nu gällande distans- och hemförsäljningslagen finns också undantag för delvis samma avtalstyper. Dessutom har andra avtalstyper undantagits från delar av lagen, t.ex. från bestämmelserna om ångerrätt. Regeringens förslag innebär att några undantag är oförändrade i förhållande till de nuvarande undantagen i lagen, men andra är nya. Som exempel kan nämnas att avtal om uthyrning av fast egendom för annat ändamål än varaktigt boende, t.ex. av en sommarstuga eller en lokal, ska omfattas av bestämmelserna, liksom avtal som ingås vid en auktion. Avtal

som avser lotteritjänster ska däremot inte längre omfattas av regleringen. Även avtal utanför affärslokaler där det pris som konsumenten ska betala understiger 400 kronor ska undantas från bestämmelserna.

Bestämmelserna om bl.a. informationskrav och ångerrätt för distansavtal om finansiella tjänster ska gälla även vid avtal om finansiella tjänster som ingås utanför affärslokaler. Avtal där det pris som konsumenten ska betala understiger 400 kronor ska dock undantas från bestämmelserna. Även kreditavtal ska undantas från bestämmelserna.

Vid distansavtal och avtal utanför affärslokaler om varor och icke finansiella tjänster ska all information ges till konsumenten innan avtalet ingås. En nyhet är att näringsidkaren ska informera om vilken maskin- och programvara som krävs för digitala produkter.

Informationen ska vara klar och begriplig och särskild hänsyn ska tas till behovet av skydd för särskilt utsatta personer. När ett avtal har ingåtts ska konsumenten inom rimlig tid få en kopia av avtalet eller en bekräftelse av avtalet.

Näringsidkare som åsidosätter informationsskyldigheten ska kunna drabbas av sanktioner enligt marknadsföringslagen.

Det införs också en civilrättslig regel om följderna av utebliven information. Informerar inte näringsidkaren om kostnader för leverans och porto eller andra tillkommande kostnader är konsumenten inte skyldig att betala sådana kostnader.

En näringsidkare ska på sin webbplats tidigt i beställningsprocessen ange begränsningar i leveransen och vilka betalningssätt som godtas. För att konsumenten ska vara bunden av en beställning som görs på en näringsidkares webbplats krävs att konsumenten uttryckligen påtagit sig förpliktelsen att betala.

Det införs gemensamma bestämmelser om ångerrätt för distansavtal och avtal utanför affärslokaler. Ångerfristen ska alltid vara 14 dagar. För vissa avtalstyper gäller inte ångerrätten.

När ångerrätten utövas ska konsumenten, med vissa undantag, på egen bekostnad lämna eller sända tillbaka varan till näringsidkaren. Näringsidkaren ska återbetala vad konsumenten har betalat för varan och har då rätt till avdrag för värdeminskning på varan, om värdeminskningen har uppkommit till följd av att konsumenten har hanterat varan i större utsträckning än som varit nödvändigt för att fastställa dess egenskaper och funktion.

Vid konsumentavtal som ingås i näringsidkarens affärslokal ska näringsidkaren, innan avtal ingås, lämna information till konsumenten om bl.a. varans eller tjänstens egenskaper och funktion. Informationen behöver inte lämnas om det gäller ett vardagligt avtal som fullgörs omedelbart i samband med att det ingås eller om informationen framgår av sammanhanget.

Om näringsidkaren inte lämnar denna information ska han eller hon kunna drabbas av sanktioner enligt marknadsföringslagen.

Vid konsumentköp ska säljaren avlämna varan utan onödigt dröjsmål och senast 30 dagar efter det att avtalet ingicks, om det inte följer av avtalet när varan ska avlämnas.

Köparen ska ha rätt att häva köpet vid dröjsmål, om dröjsmålet är av väsentlig betydelse för honom eller henne, om köparen före avtalets ingående meddelat säljaren att leverans senast en viss dag är av avgörande betydelse eller om säljaren förklarat att han eller hon inte avser att leverera varan.

Ett avtalsvillkor ska kunna förbjudas att användas i framtiden om villkoret innebär att konsumenten är hänvisad till ett betalnummer för telefonkontakter med näringsidkaren med anledning av ett ingånget avtal.

Ett avtalsvillkor som innebär att konsumenten blir skyldig att betala tilllägg utöver det avtalade priset för en vara, tjänst eller annan nytta ska som utgångspunkt vara utan verkan mot konsumenten.

Medlemsstaterna ska senast den 13 december 2013 anta de bestämmelser som är nödvändiga för att genomföra direktivet.

De föreslagna bestämmelserna ska träda i kraft den 13 juni 2014. I fråga om avtal som ingåtts före ikraftträdandet ska äldre bestämmelser tillämpas.

Utskottets ställningstagande

Regeringens lagförslag har inte mött invändningar i någon motion. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag. Några språkliga justeringar och en lagteknisk anpassning bör dock göras på det sätt som redovisas nedan.

När det gäller förslagen till ändringar i 13 och 43 §§ konsumentköplagen och 22 § lagen om handelsagentur bör lagtexten göras könsneutral. Utskottets förslag framgår av bilaga 3.

I proposition 2013/14:22 Undantag från kassaregisterkrav vid obetydlig omfattning föreslås bl.a. en ändring i 39 kap. 5 § skatteförfarandelagen. Skatteutskottet har i betänkande 2013/14:SkU14 tillstyrkt regeringens förslag. Även i den proposition som nu är aktuell föreslås en ändring i samma paragraf. Detta lagförslag behöver därför anpassas till ändringen i betänkande 2013/14:SkU14. Den lagtekniska anpassningen framgår av bilaga 3.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:15 Gemensamt konsumentskydd i EU:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:351) om handelsagentur.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i distans- och hemförsäljningslagen (2005:59).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen (2010:1846).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932)

Härigenom föreskrivs¹ att 5, 13 och 43 §§ konsumentköplagen (1990:932) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om det inte följer av avtalet att varan skall avlämnas vid en bestämd tidpunkt, efter anfordran eller utan uppskov, skall den avlämnas inom skälig tid från köpet.

Har köparen inte fått kredit, är säljaren inte skyldig att lämna ut varan förrän den betalas.

Köparen får häva köpet, om säljarens dröjsmål är av väsentlig betydelse för honom.

Har köparen förelagt säljaren en bestämd tilläggstid för varans avlämnande och är den inte oskäligt kort, får köparen även häva köpet om varan inte avlämnas inom tilläggstiden. Medan tilläggstiden löper får köparen häva köpet endast om säljaren meddelar att

Föreslagen lydelse

5 §

Om det inte följer av avtalet när varan ska avlämnas, ska den avlämnas utan onödigt dröjsmål och senast 30 dagar efter det att avtalet ingicks.

Om köparen inte har fått kredit, är säljaren inte skyldig att lämna ut varan förrän den betalas.

13 §

Köparen får häva köpet, om säljarens dröjsmål är av väsentlig betydelse för honom eller om han före avtalets ingående har meddelat säljaren att avlämnande av varan senast en viss dag är avgörande för att han ska ingå avtalet. Köparen får också häva köpet, om säljaren meddelar att han inte kommer att avlämna varan.

Om köparen har krävt att säljaren avlämnar varan inom en bestämd tilläggstid och om tilläggstiden inte är oskäligt kort, får köparen även häva köpet om varan inte avlämnas inom tilläggstiden. Medan tilläggstiden löper får köparen häva köpet endast om

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64, Celex 32011L0083).

han inte kommer att fullgöra köpet inom denna tid.

Har köparen utan att förelägga säljaren någon tilläggstid krävt fullgörelse av köpet, får köparen häva köpet om varan inte avlämnas inom en skälig tid efter det att kravet framställdes.

Avser köpet en vara som skall tillverkas eller skaffas särskilt för köparen efter dennes anvisningar eller önskemål och kan säljaren inte utan väsentlig förlust tillgodogöra sig varan på annat sätt, får köparen häva köpet endast om syftet med köpet är väsentligen förfelat genom dröjsmålet och säljaren insåg eller borde ha insett detta.

säljaren meddelar att han inte kommer att fullgöra köpet inom denna tid.

Om köparen har krävt fullgörelse av köpet utan att ange någon tilläggstid, får köparen häva köpet om varan inte avlämnas inom en skälig tid efter det att kravet framställdes.

43 §

Hävs köpet, bortfaller säljarens skyldighet att överlämna varan och köparens skyldighet att betala köpesumman.

I den mån köpet har fullgjorts får vardera parten kräva att motparten lämnar tillbaka vad han har tagit emot. Var och en får därvid hålla inne vad han har tagit emot till dess att den andre ger ut vad han skall lämna tillbaka samt betalar eller ställer godtagbar säkerhet för skadestånd och ränta som han kan vara skyldig att erlägga.

Om säljaren skall företa omleverans, får köparen hålla inne vad han har tagit emot till dess att omleverans sker.

Om köpet hävs, bortfaller säljarens skyldighet att överlämna varan och köparens skyldighet att betala köpesumman.

I den mån köpet har fullgjorts får vardera parten kräva att motparten utan onödigt dröjsmål lämnar tillbaka vad han har tagit emot. Var och en får då hålla inne vad han har tagit emot till dess att den andre ger ut vad han ska lämna tillbaka samt betalar eller ställer godtagbar säkerhet för skadestånd och ränta som han kan vara skyldig att betala.

Om säljaren ska företa omleverans, får köparen hålla inne vad han har tagit emot till dess att omleverans sker.

-
1. Denna lag träder i kraft den 13 juni 2014.
 2. Äldre föreskrifter gäller för avtal som har ingåtts före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:351) om handelsagentur

Härigenom föreskrivs att 17 och 22 §§ lagen (1991:351) om handelsagentur ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Agenten får inte utan särskilt bemyndigande sluta avtal om försäljning eller köp på huvudmannens vägnar.

I fråga om distansavtal och *hemförsäljningsavtal* finns särskilda bestämmelser i *distans- och hemförsäljningslagen* (2005:59).

I fråga om distansavtal och *avtal utanför affärslokaler* finns särskilda bestämmelser i *lagen* (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

22 §²

Agenten får inte utan särskilt bemyndigande ta emot betalning för sålda varor eller efter det att ett avtal har ingåtts medge anstånd med betalningen eller nedsättning i priset eller annan ändring i avtalet.

Får huvudmannen kännedom om att agenten utan bemyndigande har vidtagit en åtgärd som avses i första stycket beträffande ett avtal som kan anses ha kommit till stånd genom agentens medverkan eller som har ingåtts med en tredje man som hör till ett område eller en kundkrets som har tilldelats agenten, *skall* huvudmannen, om han inte vill godkänna åtgärden, meddela tredje man detta utan oskäligt uppehåll. *Gör* han inte det, anses han ha godkänt åtgärden.

I fråga om distansavtal och *hemförsäljningsavtal* finns särskilda bestämmelser i *distans- och hemförsäljningslagen* (2005:59).

Om huvudmannen *får* kännedom om att agenten utan bemyndigande har vidtagit en åtgärd som avses i första stycket beträffande ett avtal som kan anses ha kommit till stånd genom agentens medverkan eller som har ingåtts med en tredje man som hör till ett område eller en kundkrets som har tilldelats agenten, *ska* huvudmannen, om han inte vill godkänna åtgärden, meddela tredje man detta utan oskäligt uppehåll. *Om* han inte *gör* det, anses han ha godkänt åtgärden.

I fråga om distansavtal och *avtal utanför affärslokaler* finns särskilda bestämmelser i *lagen* (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

Denna lag träder i kraft den 13 juni 2014.

¹ Senaste lydelse 2005:64.

² Senaste lydelse 2005:64.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden

dels att nuvarande 13 § ska betecknas 14 §,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 3 a och 13 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Vid tillämpning av 3 § ska ett avtalsvillkor anses oskäligt om det innebär att konsumenten är hänvisad till att använda ett telefonnummer med förhöjd taxa för att ta kontakt med näringsidkaren per telefon med anledning av ett mellan dem ingånget avtal.

13 §

Ett avtalsvillkor som innebär att konsumenten ska betala mer för en vara, tjänst eller annan nytta än det som i avtalet anges vara priset för nyttigheten är utan verkan mot konsumenten, om denne inte uttryckligen har godkänt villkoret.

-
1. Denna lag träder i kraft den 13 juni 2014.
 2. Bestämmelsen i 13 § gäller endast för avtal som har ingåtts efter ikraftträdandet.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64, Celex 32011L0083).

4 Förslag till lag om ändring i distans- och hemförsäljningslagen (2005:59)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om distans- och hemförsäljningslagen (2005:59)

dels att 2 kap., 4 kap. och 5 kap. ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 1 kap. 3 § ska betecknas 1 kap. 4 §,

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 3 kap. 1–3, 7, 8, 11 och 12 §§ samt rubrikerna till lagen och till 3 kap. ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före nuvarande 1 kap. 3 § ska sättas närmast före 1 kap. 4 §,

dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 2 kap., två nya paragrafer, 1 kap. 3 § och 3 kap. 14 §, samt närmast före 1 kap. 3 § och 3 kap. 14 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Distans- och hemförsäljningslag

Lag om distansavtal och avtal utanför affärslokaler

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om konsumentskydd vid distansavtal *om varor och icke finansiella tjänster (2 kap.), distansavtal om finansiella tjänster och finansiella instrument (3 kap.) och hemförsäljningsavtal (4 kap.). Lagen innehåller också gemensamma bestämmelser för distansavtal och hemförsäljningsavtal (1 och 5 kap.). Dessa gemensamma bestämmelser gäller för alla distansavtal och hemförsäljningsavtal som omfattas av lagen, om inte annat anges i lagen.*

Denna lag innehåller bestämmelser om konsumentskydd vid distansavtal *och avtal utanför affärslokaler.*

2 §

I lagen avses med

distansavtal: avtal som ingås inom ramen för ett av näringsidkaren organiserat system för att

distansavtal: avtal som ingås inom ramen för ett av näringsidkaren organiserat system för att

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64, Celex 32011L0083).

träffa avtal på distans och kommunikationen uteslutande sker på distans,

hemförsäljningsavtal: avtal som ingås vid ett hembesök eller under en av näringsidkaren organiserad utflykt till en plats utanför dennes fasta försäljningsställe,

hembesök: ett besök i konsumentens eller någon annan konsumentens bostad eller på någon annan plats där konsumenten inte endast för stunden befinner sig,

konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

näringsidkare: en fysisk eller juridisk person som handlar för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten.

träffa avtal på distans, om kommunikationen uteslutande sker på distans,

avtal utanför affärslokaler: avtal som ingås

– då näringsidkaren och konsumenten samtidigt är närvarande på någon annan plats än i näringsidkarens fasta eller rörliga affärslokal eller efter det att konsumenten lämnat ett anbud på en sådan plats,

– i näringsidkarens affärslokal eller med hjälp av ett medel för distanskommunikation i omedelbar anslutning till att konsumenten kontaktats av näringsidkaren på någon annan plats där de samtidigt varit närvarande, eller

– under en utflykt som har organiserats av näringsidkaren i marknadsförings- eller försäljningssyfte,

Behörighet för näringsidkarens ombud

3 §

Om näringsidkaren anlitar ett ombud, ska denne alltid anses behörig att handla på näringsidkarens vägnar när det gäller att

– ingå distansavtal eller avtal utanför affärslokaler,

– utfästa förmåner som är avsedda att ingå i ett sådant avtal, och

– ta emot betalning för näringsidkarens räkning.

Näringsidkaren får inte till nackdel för konsumenten inskränka denna behörighet.

2 kap. Avtal om varor och icke finansiella tjänster

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller för avtal varigenom en näringsidkare överlåter eller upplåter lös egendom till eller utför en tjänst åt en konsument. Med tjänst avses i detta kapitel också uthyrning av fast egendom. För avtal om finansiella tjänster eller om överlåtelse eller emission av finansiella instrument gäller i stället 3 kap.

Detta kapitel gäller inte för avtal som

1. avser uthyrning för varaktigt boende,
2. avser uppförande av byggnad eller annan fast anläggning på mark eller i vatten,
3. ingås med hjälp av en varuautomat eller annan liknande automat eller i en automatiserad affärslokal,
4. ingås med en operatör genom användning av en offentlig telefonautomat,
5. avser en tjänst som fullgörs genom användning av en telefon-, internet- eller faxuppkoppling, om tjänsten utförs vid ett enda tillfälle,
6. avser vadhållning, kasinospel eller andra lotteritjänster,
7. avser försäljning av livsmedel eller andra dagligvaror för hushållet som levereras till en konsuments bostad eller arbetsplats i ett distributionssystem med regelbunden utkörning, eller
8. omfattas av lagen (1992:1672) om paketresor eller lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt.

Kapitlet gäller inte för avtal utanför affärslokaler, om det pris som konsumenten sammanlagt ska betala understiger 400 kronor.

I fråga om avtal om transport av personer gäller endast 3 § tredje stycket och 9 §.

Information innan ett avtal ingås

2 § Innan ett avtal ingås ska näringsidkaren ge konsumenten information om

1. sitt namn, organisationsnummer, telefonnummer och telefaxnummer samt sin adress och e-postadress, och, om näringsidkaren agerar för någon annans räkning, dennes motsvarande uppgifter,
2. varans eller tjänstens huvudsakliga egenskaper i den omfattning som är lämplig med hänsyn till varan eller tjänsten och till hur informationen ges,
3. varans eller tjänstens pris, inbegripet skatter och avgifter, eller, om priset inte kan anges i förväg, hur priset beräknas; om avtalet löper på obegränsad tid eller avser en prenumeration, ska även kostnaderna per faktureringsperiod och per månad anges,
4. kostnader för leverans eller porto och andra tillkommande kostnader,
5. kostnaden för att ett medel för distanskommunikation används, om inte kostnaden är beräknad efter normaltaxa,
6. villkoren för betalning samt för leverans eller fullgörande på något annat sätt och tidpunkt för leverans eller fullgörande; om avtalet ska ingås på näringsidkarens webbplats, ska det i början av beställnings-

processen anges vilka betalningssätt som godtas och om det finns några begränsningar för leveransen,

7. handpenning eller andra ekonomiska garantier som konsumenten ska lämna och de villkor som gäller för detta,

8. den rätt som konsumenten har att reklamera enligt lag, hur reklamation kan göras och gatuadressen till det verksamhetsställe dit konsumenten kan vända sig för att framställa klagomål,

9. huruvida och under vilka förutsättningar det finns en ångerrätt, tidsfristen och övriga villkor för ångerrätten, hur ångerrätten utövas samt att det finns ett standardformulär för utövande av ångerrätten och hur konsumenten kan ta del av det,

10. den skyldighet konsumenten vid utövande av ångerrätten kan ha att på egen bekostnad återsända varan samt, vid distansavtal, kostnaden för att återsända varan om den är sådan att den inte kan återsändas med post,

11. huruvida konsumenten är skyldig att ersätta näringsidkaren enligt 15 § 3 eller 4,

12. garantier eller liknande utfästelser samt den assistans och service som gäller efter försäljningen,

13. uppförandekoder som gäller för näringsidkaren och hur konsumenten kan ta del av dem,

14. avtalets löptid,

15. kortaste giltighetstid för konsumentens skyldigheter enligt avtalet,

16. villkoren för att säga upp avtalet, om det gäller tills vidare eller förnyas automatiskt,

17. funktionen hos digitalt innehåll, inbegripet tekniska skyddsåtgärder, och vilken maskin- och programvara som krävs för att använda det digitala innehållet, och

18. vilka möjligheter som finns att få en tvist med näringsidkaren prövad utanför domstol.

Vid en auktion får informationen enligt första stycket 1 ersättas med motsvarande uppgifter om auktionsförrättaren, om det är möjligt att delta i auktionen även på ett annat sätt än genom att använda ett medel för distanskommunikation. Under samma förutsättning får information enligt första stycket 8 om gatuadressen till det verksamhetsställe dit konsumenten kan framställa klagomål avse auktionsförrättarens verksamhetsställe.

Vid telefonförsäljning ska försäljaren i början av samtalet informera konsumenten om sitt namn, samtalets syfte, näringsidkarens identitet och försäljarens relation till näringsidkaren.

Hur information ska ges vid distansavtal

3 § I fråga om distansavtal ska informationen enligt 2 § första och andra styckena ges klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat till det medel för distanskommunikation som används. Särskild hänsyn ska tas till behoven hos underåriga och andra särskilt utsatta personer.

Om avtalet ska ingås med hjälp av ett sådant medel för distanskommunikation som gör att information endast kan ges i begränsad omfattning eller under begränsad tid, ska åtminstone information enligt 2 § första stycket 1, i fråga om näringsidkarens namn och organisationsnummer, 2–4, 14 och 16 ges med hjälp av det kommunikationsmedlet. Om det finns

en ångerrätt, ska information enligt 2 § första stycket 9 också ges med hjälp av kommunikationsmedlet. Övrig information enligt 2 § första stycket ska ges på något annat lämpligt sätt i enlighet med kraven i första stycket i denna paragraf.

Om avtalet ska ingås på näringsidkarens webbplats, ska konsumenten särskilt uppmärksammas på innehållet i den information som ges enligt 2 § första stycket 2–4 och 14–16.

4 § När ett distansavtal har ingåtts ska näringsidkaren inom rimlig tid ge konsumenten en bekräftelse på avtalet. Bekräftelsen ska ges senast när varan levereras eller tjänsten börjar utföras.

Bekräftelsen ska ges i en läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten och innehålla den information enligt 2 § första och andra styckena som inte redan getts i sådan form. Om konsumenten i enlighet med 11 § 11 har gått med på att det inte finns någon ångerrätt vid köp av digitalt innehåll, ska det framgå av bekräftelsen.

Hur information ska ges vid avtal utanför affärslokaler

5 § I fråga om avtal utanför affärslokaler ska informationen enligt 2 § första och andra styckena ges klart och begripligt i en handling eller, om konsumenten samtycker till det, i en annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Särskild hänsyn ska tas till behoven hos underåriga och andra särskilt utsatta personer.

När ett avtal har ingåtts ska näringsidkaren ge konsumenten en kopia av det undertecknade avtalet eller en bekräftelse på avtalet. Kopian eller bekräftelsen ska ges i en handling eller, om konsumenten samtycker till det, i en annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Om konsumenten i enlighet med 11 § 11 har gått med på att det inte finns någon ångerrätt vid köp av digitalt innehåll, ska det framgå av kopian eller bekräftelsen.

Påföljder vid utebliven information

6 § Om näringsidkaren inte ger information i enlighet med 2–5 §§, ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörmingsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

7 § Om näringsidkaren inte före avtalets ingående och på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket har gett sådan information om tillkommande kostnader som anges i 2 § första stycket 4, är konsumenten inte skyldig att betala dessa kostnader.

Informationen som avtalsinnehåll

8 § Informationen enligt 2 § första och andra styckena är en del av avtalet, såvida parterna inte uttryckligen har kommit överens om något annat.

Beställning som görs på en webbplats

9 § Vid distansavtal som ingås på en webbplats är konsumenten bunden av en beställning som medför en betalningsförpliktelse endast om förpliktelsen har tydliggjorts före beställningen och konsumenten uttryckligen har påtagit sig förpliktelsen.

Konsumentens ångerrätt

10 § Konsumenten har rätt att frånträda avtalet (ångerrätt) genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag som anges i 12 § (ångerfrist). Om konsumenten lämnar meddelandet på näringsidkarens webbplats, ska näringsidkaren utan dröjsmål bekräfta mottagandet av meddelandet i en läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten.

Om konsumenten i rätt tid och på ett ändamålsenligt sätt har lämnat eller sänt ett meddelande enligt första stycket, får meddelandet återopas även om det försenas, förvanskas eller inte kommer fram.

Undantag från ångerrätten

11 § Ångerrätt gäller inte för avtal som

1. avser en tjänst som har fullgjorts, om konsumenten uttryckligen har samtyckt till att tjänsten börjar utföras och gått med på att det inte finns någon ångerrätt när tjänsten har fullgjorts,

2. avser en vara eller tjänst vars pris beror på sådana svängningar på marknaden som näringsidkaren inte kan påverka och som kan inträffa under ångerfristen,

3. avser en vara som har tillverkats enligt konsumentens anvisningar eller som annars har fått en tydlig personlig prägel,

4. avser en vara som snabbt kan försämrats eller bli för gammal,

5. avser en vara som med bruten försegling inte lämpligen kan återlämnas på grund av hälso- eller hygienskäl och förseglingen har brutits av konsumenten,

6. avser en vara som till sin natur är sådan att den efter leverans sammanblandas med en annan vara på så sätt att varorna inte kan skiljas från varandra,

7. avser alkoholhaltig dryck till ett bestämt pris, när leverans inte kan ske inom 30 dagar och värdet på drycken vid leveransen beror på sådana svängningar på marknaden som näringsidkaren inte kan påverka,

8. avser en förseglad ljud- eller bildupptagning eller ett förseglat datorprogram och förseglingen har brutits av konsumenten,

9. avser lösnummer av en tidning eller en tidskrift,

10. ingås vid en auktion, om det är möjligt att delta i auktionen även på ett annat sätt än genom att använda ett medel för distanskommunikation,

11. avser digitalt innehåll som levereras på något annat sätt än på ett fysiskt medium, om konsumenten uttryckligen har samtyckt till leverans på detta sätt och gått med på att det inte finns någon ångerrätt,

12. avser kulturevenemang, idrottsevenemang eller någon annan liknande fritidsaktivitet, servering, catering eller någon annan liknande tjänst, inkvartering, varutransport eller biluthyrning, om näringsidkaren

ska tillhandahålla tjänsten på en bestämd dag eller under en bestämd tidsperiod, eller

13. avser en brådslande reparations- eller underhållsåtgärd vid ett besök i konsumentens bostad, om besöket äger rum på konsumentens initiativ och uttryckliga begäran och reparations- eller underhållsåtgärden omfattas av konsumentens begäran eller har ett direkt samband med denna.

Ångerfristen

12 § Vid avtal om överlåtelse eller upplåtelse av en vara börjar ångerfristen löpa den dag då konsumenten får varan i sin besittning. Vid avtal om en tjänst börjar ångerfristen löpa den dag då avtalet ingås.

Om avtalet avser flera varor eller en vara som består av flera delar, börjar ångerfristen löpa den dag då konsumenten får den sista varan respektive den sista delen av varan i sin besittning. I fråga om regelbunden leverans av varor under en viss tid börjar ångerfristen dock löpa när konsumenten får varorna från den första leveransen i sin besittning.

I fråga om avtal om leverans av vatten, gas eller el, när försäljningen inte sker i en begränsad volym eller en fastställd kvantitet, och i fråga om avtal om leverans av fjärrvärme, börjar ångerfristen löpa den dag då avtalet ingås. Detsamma gäller i fråga om avtal om digitalt innehåll som levereras på något annat sätt än på ett fysiskt medium.

Ångerfristen enligt första–tredje styckena börjar aldrig löpa förrän konsumenten har fått information om ångerrätten enligt 2 § första stycket 9 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket. Rätten att ångra sig upphör dock senast ett år efter det att ångerfristen skulle ha löpt ut om information hade getts på föreskrivet sätt.

Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt

13 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, ska konsumenten utan onödigt dröjsmål och senast inom 14 dagar på egen bekostnad lämna eller sända tillbaka varan till näringsidkaren. Om näringsidkaren har gått med på att stå för kostnaden för återsändande av varan eller inte har gett konsumenten information enligt 2 § första stycket 10 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket, ska kostnaden bäras av näringsidkaren.

Första stycket gäller inte, om näringsidkaren har erbjudit sig att hämta varan eller, vid avtal utanför affärslokaler, varan levererats till konsumentens bostad när avtalet ingicks och inte lämpligen kan återsändas med post. I sådana fall ska näringsidkaren på egen bekostnad hämta varan.

14 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, ska näringsidkaren betala tillbaka vad konsumenten har betalat till näringsidkaren. Återbetalning ska göras utan onödigt dröjsmål och senast inom 14 dagar från den dag då näringsidkaren tog emot konsumentens meddelande om att avtalet frånträtts.

Vid avtal om överlåtelse eller upplåtelse av en vara behöver återbetalning dock inte göras förrän näringsidkaren tagit emot varan från konsumenten eller konsumenten visat att varan sänts tillbaka. Detta

gäller inte om näringsidkaren enligt 13 § andra stycket på egen bekostnad ska hämta varan.

Näringsidkaren ska använda samma betalningssätt som konsumenten, om inte konsumenten uttryckligen går med på något annat. Konsumenten får inte drabbas av några kostnader på grund av att ett annat betalningsätt används.

15 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt, ska konsumenten ersätta näringsidkaren för

1. förhöjda leveranskostnader på grund av konsumentens val av leveransmetod,

2. en varas värdeminskning i den mån den beror på att konsumenten hanterat varan i större omfattning än som varit nödvändigt för att fastställa dess egenskaper eller funktion, under förutsättning att näringsidkaren har gett konsumenten information enligt 2 § första stycket 9 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket,

3. en proportionell andel av det avtalade priset, i den mån priset är skäligt, för en tjänst som delvis utförts innan konsumenten utövade ångerrätten, under förutsättning att konsumenten uttryckligen har begärt att tjänsten skulle börja utföras under ångerfristen och näringsidkaren har gett konsumenten information enligt 2 § första stycket 9 och 11 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket, och

4. en proportionell andel av det avtalade priset, i den mån priset är skäligt, för vatten, gas eller el, när försäljningen inte skett i en begränsad volym eller en fastställd kvantitet, eller fjärrvärme, där leveransen påbörjats innan konsumenten utövade ångerrätten, allt under förutsättning att konsumenten uttryckligen har begärt att leverans skulle påbörjas under ångerfristen och näringsidkaren har gett konsumenten information enligt 2 § första stycket 9 och 11 på det sätt som anges i 3 § eller 5 § första stycket.

Anknytande avtal

16 § Om konsumenten utövar sin ångerrätt och med anledning av avtalet har ingått ett anknytande avtal med näringsidkaren eller med någon annan på grund av en överenskommelse mellan denne och näringsidkaren, ska det anknytande avtalet upphöra att gälla utan att konsumenten får åläggas någon påföljd för detta. Detsamma ska gälla om konsumenten utövar ångerrätten och det är fråga om ett sådant kreditköp som avses i konsumentkreditlagen (2010:1846).

3 kap.

Distansavtal om finansiella tjänster och finansiella instrument

Avtal om finansiella tjänster och finansiella instrument

1 §

Detta kapitel gäller för distansavtal mellan en näringsidkare och en konsument om kredit, försäkring, betalning eller andra finansiella tjänster eller om överlåtelse eller emission av finansiella instrument.

Kapitlet gäller även för avtal utanför affärslokaler mellan en näringsidkare och en konsument om finansiella tjänster. Kapitlet gäller dock inte för ett sådant avtal, om det pris som konsumenten sammanlagt ska betala understiger 400 kronor eller om avtalet omfattas av konsumentkreditlagen (2010:1846).

Bestämmelserna gäller inte för de enskilda tjänster eller överlåtelser som utförs inom ramen för ett avtal om fortlöpande tjänster eller återkommande överlåtelser.

Om parterna inom ett år ingår ett nytt *distansavtal* om samma slag av finansiella tjänster eller finansiella instrument, behöver näringsidkaren inte på nytt lämna information enligt 3 och 4 §§.

Om parterna inom ett år ingår ett nytt *avtal* om samma slag av finansiella tjänster eller finansiella instrument, behöver näringsidkaren inte på nytt lämna information enligt 3 och 4 §§.

Med finansiella instrument avses detsamma som i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Det som sägs i detta kapitel om finansiella instrument gäller också andra finansiella produkter.

2 §²

Bestämmelserna om ångerrätt i 7–12 §§ gäller inte *distansavtal* om

Bestämmelserna om ångerrätt i 7–12 §§ gäller inte *avtal* om

1. finansiell tjänst eller överlåtelse av finansiellt instrument *och* priset beror på sådana svängningar på finansmarknaden som näringsidkaren inte kan påverka och som kan inträffa under ångerfristen,

1. finansiell tjänst eller överlåtelse av finansiellt instrument, *om* priset beror på sådana svängningar på finansmarknaden som näringsidkaren inte kan påverka och som kan inträffa under ångerfristen,

2. deltagande i emission eller annan likartad aktivitet *och* priset för den rättighet som aktiviteten avser efter teckningstidens utgång kommer att bero på sådana svängningar på finansmarknaden som sägs i 1,

2. deltagande i emission eller annan likartad aktivitet, *om* priset för den rättighet som aktiviteten avser efter teckningstidens utgång kommer att bero på sådana svängningar på finansmarknaden som sägs i 1,

3. kredit som är förenad med panträtt i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt eller liknande rätt eller som är förenad med motsvarande rätt i byggnad som inte hör till fastighet, eller

4. försäkring med en avtalad giltighetstid om en månad eller mindre.

Bestämmelserna om ångerrätt gäller inte heller om båda parter på konsumentens begäran har fullgjort sina förpliktelser enligt *distansavtalet*.

Bestämmelserna om ångerrätt gäller inte heller om båda parter på konsumentens begäran har fullgjort sina förpliktelser enligt *avtalet*.

² Senaste lydelse 2012:68.

3 §³

I rimlig tid innan ett *distansavtal* ingås ska näringsidkaren ge information om I rimlig tid innan ett *avtal* ingås ska näringsidkaren ge information om

1. sitt namn och organisationsnummer, sin adress, sitt telefonnummer eller sin e-postadress och sin huvudsakliga verksamhet samt motsvarande uppgifter beträffande en mellanman som näringsidkaren anlitar, inklusive uppgift om dennes relation till näringsidkaren,

2. ansvarig tillsynsmyndighet, om verksamheten kräver tillstånd,

3. den finansiella tjänstens eller det finansiella instrumentets huvudsakliga egenskaper,

4. den finansiella tjänstens eller det finansiella instrumentets pris, inbegripet arvoden, skatter och avgifter,

5. att det med avtalet kan följa skatter, avgifter eller kostnader som varken betalas genom näringsidkaren eller påförs av denne,

6. de särskilda risker som följer med det finansiella instrument som avtalet avser, inklusive uppgift om att den tidigare värdeutvecklingen och avkastningen inte ger någon säker vägledning i fråga om den framtida utvecklingen och avkastningen,

7. sättet för betalning och för fullgörande,

8. vad som gäller om ångerrätt enligt denna lag, inklusive uppgift om vad konsumenten enligt 11 § kan komma att få betala vid utövande av ångerrätten,

9. kostnaden för att ett medel för distanskommunikation används, om inte kostnaden är beräknad efter normaltaxa,

10. den tid under vilken erbjudandet gäller,

11. avtalets kortaste löptid, om avtalet avser en fortlöpande eller periodiskt återkommande finansiell tjänst,

12. vad som gäller om uppsägning av avtalet i förtid eller ensidigt,

13. vilket lands lag om marknadsföring som har följts,

14. avtalsvillkor om vilket lands lag som ska tillämpas på avtalet och om vilken domstol som är behörig,

15. på vilket språk avtalsvillkoren och informationen tillhandahålls och på vilket språk näringsidkaren åtar sig att kommunicera under avtals-tiden,

16. hur klagomål i fråga om avtalet behandlas och vilka möjligheter som finns att få en tvist med näringsidkaren prövad utanför domstol, och

17. vilka garantifonder eller liknande ersättningssystem som finns.

Informationen ska ges klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat till det medel för distanskommunikation som används. Näringsidkaren ska ta särskild hänsyn till behovet av skydd för underåriga.

I rimlig tid innan ett *distansavtal* ingås ska näringsidkaren också tillhandahålla samtliga avtalsvillkor. I rimlig tid innan ett *avtal* ingås ska näringsidkaren också tillhandahålla samtliga avtalsvillkor.

Informationen och avtalsvillkoren ska ges i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten. Om avtalet ska ingås genom ett medel för distanskommunikation som inte tillåter att informationen och avtalsvillkoren ges i sådan form före avtals-

³ Senaste lydelse 2010:761.

slutet, ska näringsidkaren ge konsumenten informationen i denna form snarast efter det att avtalet har ingåtts.

Om *distansavtalet* avser en betaltjänst enligt lagen (2010:751) om betaltjänster gäller inte första stycket 1–4, 11, 12 och 14–16.

Om *avtalet* avser en betaltjänst enligt lagen (2010:751) om betaltjänster gäller inte första stycket 1–4, 11, 12 och 14–16.

7 §

Konsumenten har rätt att frånträda *distansavtalet* (ångerrätt) genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag som anges i 8 § (ångerfrist). Vid *distansavtal* om livförsäkring eller privat individuellt pensionssparande är ångerfristen dock 30 dagar.

Konsumenten har rätt att frånträda *avtalet* (ångerrätt) genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag som anges i 8 § (ångerfrist). Vid *avtal* om livförsäkring eller privat individuellt pensionssparande är ångerfristen dock 30 dagar.

Om konsumenten i rätt tid och på ett ändamålsenligt sätt har lämnat eller sänt ett meddelande enligt första stycket, får meddelandet åberopas även om det förseenas, förvanskas eller inte kommer fram.

8 §

Ångerfristen börjar löpa den dag då *distansavtalet* ingås. Vid *distansavtal* om livförsäkring börjar ångerfristen dock löpa den dag då konsumenten får kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Ångerfristen börjar löpa den dag då *avtalet* ingås. Vid *avtal* om livförsäkring börjar ångerfristen dock löpa den dag då konsumenten får kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Ångerfristen börjar löpa tidigast den dag då information och avtalsvillkor enligt 3 § fjärde stycket eller 4 § andra stycket kommer konsumenten till handa.

11 §⁴

Näringsidkaren har rätt till ersättning för den tjänst som har tillhandahållits enligt *distansavtalet* innan ångerrätten utövades. Ersättningen får inte överstiga ett belopp som står i proportion till omfattningen av den tillhandahållna tjänsten, jämförd med den fullständiga tjänsten enligt avtalet.

Näringsidkaren har rätt till ersättning för den tjänst som har tillhandahållits enligt *avtalet* innan ångerrätten utövades. Ersättningen får inte överstiga ett belopp som står i proportion till omfattningen av den tillhandahållna tjänsten, jämförd med den fullständiga tjänsten enligt avtalet.

Näringsidkaren får inte kräva betalning enligt första stycket, om näringsidkaren

⁴ Senaste lydelse 2012:68.

1. har underlåtit att lämna information enligt 3 § första stycket 8 om vad konsumenten kan komma att få betala vid utövande av ångerrätten, eller

2. utan begäran från konsumenten har påbörjat fullgörandet av avtalet innan ångerfristen har löpt ut.

12 §

Om konsumenten utövar sin ångerrätt och det med anledning av *distansavtalet* har ingåtts ett anknytande avtal om tjänster som tillhandahålls av näringsidkaren eller av någon annan på grund av en överenskommelse mellan denne och näringsidkaren, *skall* det anknytande avtalet upphöra att gälla utan att konsumenten får åläggas någon påföljd för detta.

Om konsumenten utövar sin ångerrätt och det med anledning av *avtalet* har ingåtts ett anknytande avtal om tjänster som tillhandahålls av näringsidkaren eller av någon annan på grund av en överenskommelse mellan denne och näringsidkaren, *ska* det anknytande avtalet upphöra att gälla utan att konsumenten får åläggas någon påföljd för detta.

Lagval

14 §

Ett avtalsvillkor som anger att lagen i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska tillämpas på avtalet gäller inte, om den lag som gäller med bortseende från villkoret är lagen i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och den lagen ger konsumenten ett bättre skydd.

1. Denna lag träder i kraft den 13 juni 2014.

2. Äldre föreskrifter gäller för avtal som har ingåtts före ikraftträdandet.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 22 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap. 22 §¹

Ett värdepappersinstitut ska förse sina kunder med lättbegriplig information om

1. värdepappersinstitutet och dess tjänster,
2. finansiella instrument och föreslagna placeringsstrategier,
3. handelsplatser,
4. priser och avgifter, samt
5. institutets riktlinjer för utförande av order.

Informationen ska ge kunderna rimliga möjligheter att förstå arten av och vilka risker som är förknippade med de investeringstjänster och de finansiella instrument som institutet erbjuder. Informationen får lämnas i standardiserad form.

All information som ett värdepappersinstitut lämnar till sina kunder ska vara rättvisande och tydlig och får inte vara vilseledande. Marknadsföringsmaterial ska lätt kunna identifieras som sådant.

Särskilda bestämmelser om en näringsidkares marknadsföring av produkter och tjänster och vilken information som ska lämnas till kunder finns i marknadsföringslagen (2008:486) samt i *distans- och hemförsäljningslagen* (2005:59).

Särskilda bestämmelser om en näringsidkares marknadsföring av produkter och tjänster och vilken information som ska lämnas till kunder finns i marknadsföringslagen (2008:486) samt i *lagen* (2005:59) om *distansavtal och avtal utanför affärslokaler*.

Denna lag träder i kraft den 13 juni 2014.

¹ Senaste lydelse 2008:512.

6 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om marknadsföringslagen (2008:486) dels att 1 och 37 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 22 a §, samt närmast före 22 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2013/14:17 Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag har till syfte att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter och att motverka marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenter och näringsidkare.

Bestämmelser om marknadsföring finns bl.a. i

- lagen (1992:1672) om paketresor,
- tobakslagen (1993:581),
- lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
- lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet,
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
- lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- lagen (1999:158) om investerarskydd,
- lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informations-samhällets tjänster,
- lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- prisinformationslagen (2004:347),
- *distans- och hemförsäljnings-* – *lagen (2005:59) om distansav-*
lagen (2005:59), *tal och avtal utanför affärslokaler,*
- försäkringsavtalslagen (2005:104),
- lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
- lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet,
- lagen (2010:510) om lufttransporter,
- radio- och tv-lagen (2010:696),
- alkohollagen (2010:1622),
- konsumentkreditlagen (2010:1846),
- lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt, och
- lagen (2013:000) om marknadsföring av modersmjölk ersättning och tillskottsnäring.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64, Celex 32011L0083).

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Information innan ett konsumentavtal ingås

22 a §

Vid andra avtal än distansavtal och avtal utanför affärslokaler enligt 1 kap. 2 § lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler ska näringsidkaren innan avtalet ingås ge konsumenten klar och begriplig information om

1. sitt namn och telefonnummer samt sin gatuadress och e-postadress,

2. produktens huvudsakliga egenskaper i den omfattning som är lämplig med hänsyn till produkten och till hur informationen ges,

3. produktens pris, inbegripet skatter och avgifter, eller, om priset inte kan anges i förväg, hur priset beräknas,

4. kostnader för leverans eller porto och andra tillkommande kostnader,

5. villkoren för betalning samt för leverans eller fullgörande på något annat sätt och tidpunkt för leverans eller fullgörande,

6. den rätt som konsumenten har att reklamera enligt lag och hur reklamation kan göras,

7. garantier eller liknande utfästelser samt den assistans och service som gäller efter försäljningen,

8. avtalets löptid,

9. villkoren för att säga upp avtalet, om det gäller tills vidare eller förnyas automatiskt, och

10. funktionen hos digitalt innehåll, inbegripet tekniska skyddsåtgärder, och vilken maskin- och programvara som krävs för att använda det digitala innehållet.

Informationsskyldigheten enligt första stycket gäller inte, om informationen framgår av samman-

hanget. Informationsskyldigheten gäller inte heller i fråga om

1. vardagliga avtal som fullgörs omedelbart,

2. andra avtal om fast egendom än sådana som avser uthyrning av fast egendom, eller

3. avtal som anges i 2 kap. 1 § andra stycket 1, 2 och 6–8 samt fjärde stycket och i 3 kap. lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

37 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot ett förbud eller ett åläggande som har meddelats med stöd av 23, 24 eller 25 §, eller mot 7 §, eller mot 8 § och någon av bestämmelserna i 9, 10, 12–17 §§, eller mot någon av bestämmelserna i 18–22 §§, eller mot någon av punkterna i bilaga I till direktiv 2005/29/EG, ska ersätta den skada som därigenom uppkommer för en konsument eller någon annan näringsidkare.

När ersättningen till näringsidkare bestäms får hänsyn tas även till omständigheter av annan än ekonomisk art.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot ett förbud eller ett åläggande som har meddelats med stöd av 23, 24 eller 25 §, eller mot 7 §, eller mot 8 § och någon av bestämmelserna i 9, 10, 12–17 §§, eller mot någon av bestämmelserna i 18–22 a §§, eller mot någon av punkterna i bilaga I till direktiv 2005/29/EG, ska ersätta den skada som därigenom uppkommer för en konsument eller någon annan näringsidkare.

Denna lag träder i kraft den 13 juni 2014.

7 Förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen (2010:1846)

Härigenom föreskrivs att 10 § konsumentkreditlagen (2010:1846) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid telefonförsäljning av en kredit tillämpas i stället för 8 § första stycket och 9 § första stycket det som föreskrivs i 3 kap. 4 § första stycket *distans- och hemförsäljningslagen* (2005:59). Den beskrivning av den finansiella tjänstens huvudsakliga egenskaper som ska ges enligt det stycket ska innehålla information om

1. kreditbeloppet och villkoren för utnyttjande av krediten,
2. kreditavtalets löptid,
3. varan eller tjänsten och dess kontantpris vid kreditköp,
4. krediträntan, villkoren för krediträntan med angivande av referensindex eller referensräntor samt tidpunkter, förfaranden och andra villkor för ändring av krediträntan,
5. den effektiva räntan, med angivande av ett representativt exempel, och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten, och
6. avbetalningarnas storlek, antal och förfallotidpunkter samt den ordning enligt vilken betalningarna ska fördelas på krediter med olika krediträntor.

Om det är fråga om en kredit som avses i 9 §, ska beskrivningen innehålla information om kreditbeloppet, krediträntan med villkor för den och angivande av referensindex eller referensräntor samt den effektiva räntan med angivande av ett representativt exempel. Om avtalet innebär att konsumenten kan uppmanas att betala tillbaka hela den utestående krediten, ska också det anges.

Föreslagen lydelse

10 §

Vid telefonförsäljning av en kredit tillämpas i stället för 8 § första stycket och 9 § första stycket det som föreskrivs i 3 kap. 4 § första stycket *lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler*. Den beskrivning av den finansiella tjänstens huvudsakliga egenskaper som ska ges enligt det stycket ska innehålla information om

1. kreditbeloppet och villkoren för utnyttjande av krediten,
2. kreditavtalets löptid,
3. varan eller tjänsten och dess kontantpris vid kreditköp,
4. krediträntan, villkoren för krediträntan med angivande av referensindex eller referensräntor samt tidpunkter, förfaranden och andra villkor för ändring av krediträntan,
5. den effektiva räntan, med angivande av ett representativt exempel, och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten, och
6. avbetalningarnas storlek, antal och förfallotidpunkter samt den ordning enligt vilken betalningarna ska fördelas på krediter med olika krediträntor.

Om det är fråga om en kredit som avses i 9 §, ska beskrivningen innehålla information om kreditbeloppet, krediträntan med villkor för den och angivande av referensindex eller referensräntor samt den effektiva räntan med angivande av ett representativt exempel. Om avtalet innebär att konsumenten kan uppmanas att betala tillbaka hela den utestående krediten, ska också det anges.

Denna lag träder i kraft den 13 juni 2014.

8 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 39 kap. 2 och 5 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

39 kap.

2 §¹

I denna lag avses med

kassaregister: kassaapparat, kassaterminal, kassasystem och liknande apparatur för registrering av försäljning av varor och tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort,

torg- och marknadshandel: all handel utom sådan som en näringsidkare stadigvarande bedriver i permanenta lokaler eller i omedelbar anslutning till dessa,

distansavtal: avtal som ingås inom ramen för ett av näringsidkaren organiserat system för att träffa avtal på distans, om kommunikationen uteslutande sker på distans,

hemförsäljningsavtal: avtal som ingås vid ett hembesök eller under en av näringsidkaren organiserad utflykt till en plats utanför dennes fasta försäljningsställe,

restaurangverksamhet: näringsverksamhet som avser restaurang, pizzabutik och annat liknande avhämtningsställe, gatukök, kafé, personalmatsal, catering och centralkök,

frisörverksamhet: näringsverksamhet som avser hårvård, samt

tvätteriverksamhet: näringsverksamhet som avser rengöring av textilier eller därmed jämförbara material samt sådan uthyrning, färgning, lagning eller ändring av textilier eller därmed jämförbara material som sker i samband med den näringsverksamheten.

Näringsverksamhet som huvudsakligen avser annan verksamhet än restaurang-, frisör- eller tvätteriverksamhet ska dock inte anses som sådan verksamhet.

¹ Senaste lydelse 2013:27.

*Lydelse enligt SFS 2013:384**Föreslagen lydelse*

5 §

Skyldigheten att använda kassaregister gäller inte för den som

1. bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort,

2. är befriad från skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) för inkomst från sådan försäljning som avses i 4 §,

3. bedriver taxitrafik enligt taxitrafiklagen (2012:211),

4. säljer varor eller tjänster genom *sådana* distansavtal eller genom distansavtal eller hemför-
hemförsäljningsavtal *som avses i* säljningsavtal,
distans- och hemförsäljningslagen
(2005:59),

5. säljer varor eller tjänster med hjälp av en varuautomat eller annan liknande automat eller i en automatiserad affärslokal, eller

6. anordnar automatspel enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel eller enligt lotterilagen (1994:1000).

Denna lag träder i kraft den 13 juni 2014.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

1 Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i konsumentköplagen (1990:932)

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

13 §

Köparen får häva köpet, om säljarens dröjsmål är av väsentlig betydelse för *honom* eller om *han* före avtalets ingående har meddelat säljaren att avlämnande av varan senast en viss dag är avgörande för att han ska ingå avtalet. Köparen får också häva köpet, om säljaren meddelar att han inte kommer att avlämna varan.

Om köparen har krävt att säljaren avlämnar varan inom en bestämd tilläggstid och om tilläggs-tiden inte är oskäligt kort, får köparen även häva köpet om varan inte avlämnas inom tilläggstiden. Medan tilläggstiden löper får köparen häva köpet endast om säljaren meddelar att han inte kommer att fullgöra köpet inom denna tid.

Om köparen har krävt fullgörelse av köpet utan att ange någon tilläggstid, får köparen häva köpet om varan inte avlämnas inom en skälig tid efter det att kravet framställdes.

43 §

Om köpet hävs, bortfaller säljarens skyldighet att överlämna varan och köparens skyldighet att betala köpesumman.

I den mån köpet har fullgjorts får vardera parten kräva att motparten utan onödigt dröjsmål lämnar tillbaka vad han har tagit emot. Var och en får då hålla inne vad *han har tagit* emot till dess att den andre ger ut vad *han ska lämna* tillbaka samt betalar eller ställer godtagbar säkerhet för skadestånd och ränta som han kan vara skyldig att betala.

Köparen får häva köpet, om säljarens dröjsmål är av väsentlig betydelse för *köparen* eller om *köparen* före avtalets ingående har meddelat säljaren att avlämnande av varan senast en viss dag är avgörande för att han *eller hon* ska ingå avtalet. Köparen får också häva köpet, om säljaren meddelar att han *eller hon* inte kommer att avlämna varan.

Om köparen har krävt att säljaren avlämnar varan inom en bestämd tilläggstid och om tilläggs-tiden inte är oskäligt kort, får köparen även häva köpet om varan inte avlämnas inom tilläggstiden. Medan tilläggstiden löper får köparen häva köpet endast om säljaren meddelar att han *eller hon* inte kommer att fullgöra köpet inom denna tid.

I den mån köpet har fullgjorts får vardera parten kräva att motparten utan onödigt dröjsmål lämnar tillbaka vad han *eller hon* har tagit emot. Var och en får då hålla inne vad *som tagits* emot till dess att den andre ger ut vad *som ska lämnas* tillbaka samt betalar eller ställer godtagbar säkerhet för skadestånd och ränta som han *eller hon* kan vara skyldig att betala.

Om säljaren ska företa omleverans, får köparen hålla inne vad han har tagit emot till dess att omleverans sker.

Om säljaren ska företa omleverans, får köparen hålla inne vad han *eller hon* har tagit emot till dess att omleverans sker.

2 Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:351) om handelsagentur

Regeringens förslag

Utskottets förslag

22 §

Agenten får inte utan särskilt bemyndigande ta emot betalning för sålda varor eller efter det att ett avtal har ingåtts medge anstånd med betalningen eller nedsättning i priset eller annan ändring i avtalet.

Om huvudmannen får kännedom om att agenten utan bemyndigande har vidtagit en åtgärd som avses i första stycket beträffande ett avtal som kan anses ha kommit till stånd genom agentens medverkan eller som har ingåtts med en tredje man som hör till ett område eller en kundkrets som har tilldelats agenten, ska huvudmannen, om han inte vill godkänna åtgärden, meddela tredje man detta utan oskäligt uppehåll. Om *han* inte gör det, anses han ha godkänt åtgärden.

Om huvudmannen får kännedom om att agenten utan bemyndigande har vidtagit en åtgärd som avses i första stycket beträffande ett avtal som kan anses ha kommit till stånd genom agentens medverkan eller som har ingåtts med en tredje man som hör till ett område eller en kundkrets som har tilldelats agenten, ska huvudmannen, om han *eller hon* inte vill godkänna åtgärden, meddela tredje man detta utan oskäligt uppehåll. Om *huvudmannen* inte gör det, anses han *eller hon* ha godkänt åtgärden.

I fråga om distansavtal och avtal utanför affärslokaler finns särskilda bestämmelser i lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

3 Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Lydelse enligt bet. 2013/14:SkU14 Utskottets förslag

39 kap.

5 §

Skyldigheten att använda kassaregister gäller inte för den som

1. bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort,

2. är befriad från skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) för inkomst från sådan försäljning som avses i 4 §,

3. bedriver taxitrafik enligt taxitrafiklagen (2012:211),

4. säljer varor eller tjänster 4. säljer varor eller tjänster genom sådana distansavtal eller genom distansavtal eller hemförsäljningsavtal som avses i ningsavtal, distans- och hemförsäljningslagen (2005:59),

5. säljer varor eller tjänster med hjälp av en varuautomat eller annan liknande automat eller i en automatiserad affärslokal, eller

6. anordnar automatspel enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel eller enligt lotterilagen (1994:1000).

Vid bedömningen enligt första stycket 1 av om det är fråga om försäljning i obetydlig omfattning ska det särskilt beaktas om försäljningen normalt uppgår till eller kan antas komma att uppgå till sammanlagt högst fyra prisbasbelopp under ett beskattningsår.